

بهاری ترین

حجت الاسلام و المسلمین علامه العزیز
از حوزه علمیه اصفهان

مقدمه

اولین معلم انسان خدای رحمان؛ آیاتی را بر اولین آموزنده قرآن پیامبر اعظم ﷺ نازل فرموده است که قلب و دل آن انسان کامل در پرتو نزول این آیات به بهاری ترین بهار شکوفایی، رشد و معراج رسیده است و این چنین لب به سخن گشوده و فرمود: «قرآن بهار قلب ها است و دل رازنده می کند» در این مقاله قرآن به عنوان بهاری ترین بهار انسان از دیدگاه پیامبر اعظم ﷺ مطرح گردیده است تا با انس واقعی با این بهار آفرین بتوانیم بهاری ترین فصل ها را برای زندگی دنیا و آخرت خود ترسیم نماییم.

قرآن بهار «شفا دهنده»

قرآن کریم خود را شفا و رحمت می داند ﴿وَنُنزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ﴾ و رسول الله ﷺ این بهار شفاء دهنده را این چنین معرفی فرموده اند: ﴿عَلَيْكُمْ بِالْقُرْآنِ فَإِنَّهُ الشِّفَاءُ النَّافِعُ وَالِدَوَاءُ الْمُبَارِكُ﴾ ^(۲) «بر شما باد به ارتباط و انس با قرآن که شفای سودمند و داروی مبارکی برای درد ها است.»

النبي ﷺ: « ان هذا القرآن هو النور المبين والشفاء الاشفي » (٤)
« قرآن نور آشکار است و بهترین شفا دهنده دلها است. »

قرآن « بهار صفا بخشی »

قرآن کریم می فرماید: « فَأَقْرَأُوا مَا تيسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ » « هر اندازه میسر می شود قرآن بخوانید. » (٥)

و رسول الله ﷺ فرموده اند:

« عَلَيْكَ بِتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ عَلَى كُلِّ حَالٍ » (٦) « بر تو باد به خواندن قرآن . »

النبي ﷺ: « يا سلمان عليك بقراءة القرآن فان قراءته كفارة للذنوب و ستر في النار و امان من العذاب . »

پیامبر اعظم ﷺ فرموده اند: « ای سلمان بر تو باد به خواندن قرآن که خواندن قرآن کفاره گناهان است و پوششی از آتش و ایمنی از عذاب . »

و امام علی بن موسی الرضا علیه السلام در تفسیر این آیه « فَأَقْرَأُوا مَا تيسَّرَ مِنْهُ » فرموده اند: « هر اندازه که با قرآن برای شما خشوع دل و صفای باطن پدید می آید به تلاوت آن بپردازید. » (٧)

النبي ﷺ: « ان احق الناس بالتخشع في السر و العلانية ل حامل القرآن. » (٨)

رسول الله ﷺ فرموده اند: « شایسته ترین مردم برای خضوع و خشوع در برابر آشکار و نهان حامل قرآن کریم است. »

قرآن بهار هدایت

قرآن کریم می فرماید: « هَذَا بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ وَ هُدًى وَ رَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ » (٩) « این قرآن بینش آفرین و راهنمایی و رحمتی است از جانب خداوند برای ایمان آورندگان . »

قال رسول الله ﷺ: « القرآن هدى من الضلالة و تبيان من العمى و استقاله من العثر و نور من الظلمة. » (١٠)

رسول الله ﷺ فرموده اند: « قرآن هدایتی است نجات دهنده از گمراهی و روشنگری است بازدارنده از کوری و ناآگاهی و نگهدارنده از لغزش ها و فروغی است در ظلمات تاریکی ها. »

النبي ﷺ: « وَهُوَ (القرآن)

الدليل يدلُّ على خير سبيل» (١١)

« قرآن راهنماست که به

بهترین راه راهبری می کند. »

قرآن بهار عبرت :

قرآن کریم می فرماید : ﴿تَدَّكَانَ فِي

قِصَصِهِمْ عِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ﴾ (١٢)

« همانا در قصه های ایشان برای خردمندان عبرتی است. »

النبي ﷺ: « إِذَا تَلَوْتَ كِتَابَ اللَّهِ فَاتَيْتَ عَلَى آيَةٍ فِيهَا أَمْرٌ نَهَى فَرَدَّهَا نَظْرًا وَاعْتِبَارًا فِيهَا» (١٣)

پیامبر اعظم ﷺ فرموده اند : « هنگامی که کتاب خدای متعال را می خوانی و به آیه ای

می رسی که در آن امر و نهی است بار دیگر آن برای عبرت گرفتن تکرار کن و این کار را

از یاد مبر زیرا که نهی آن دلیل بر فرو گذاشتن گناهان است و امر آن دلیل بر نیکو

کاری و صلاح . »

النبي ﷺ: « تَعَلَّمُوا الْقُرْآنَ وَتَعَلَّمُوا غَرَائِبَهُ وَغَرَائِبَهُ فَرَائِضَهُ وَحُدُودَهُ . فَإِنَّ الْقُرْآنَ نَزَلَ عَلَى خَمْسَةِ

وُجُوهِ : حَلَالٍ وَحَرَامٍ وَ مُحَكَّمٍ وَ مُمْتَشَابِهِ وَ أَمْثَالٍ . فَاعْمَلُوا بِالْحَلَالِ وَ دَعُوا الْحَرَامَ وَاعْمَلُوا بِالْمُحَكَّمِ وَ

دَعُوا الْمُتَشَابِهَ وَاعْتَبِرُوا بِالْأَمْثَالِ» (١٤)

« علم قرآن را بیاموزد و غرائب آن را فرا گیرید و از امثال قرآن عبرت گیرید. »

قرآن بهار شگفتی های دل انگیز:

خداوند حکیم می فرماید : ﴿وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِعَتْ بِهِ الْأَرْضُ

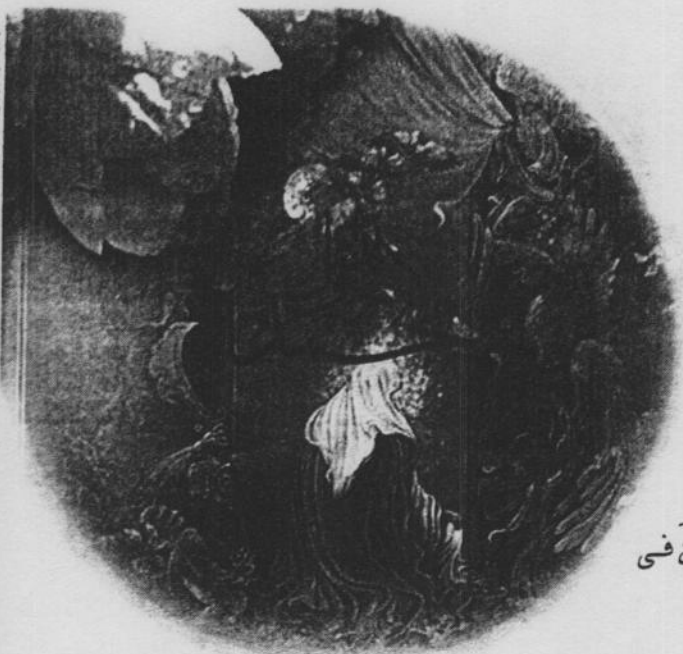
أَوْ كَلَّمَتْهُ الْمَوْتَى﴾ (١٥)

« اگر قرآنی باشد که با (خواندن) آن کوهها به راه افتند یا زمین شکافته شود و نهرها

از آن جاری گردد. یا مردگان به سخن درآیند (همین قرآن است). »

النبي ﷺ: « (القرآن) وَلَهُ ظَهْرٌ وَبَطْنٌ فَظَاهِرُهُ حُكْمٌ وَبَاطِنُهُ عِلْمٌ ظَاهِرُهُ أُنِيقٌ وَبَاطِنُهُ عَمِيقٌ لَهُ

نُجُومٌ وَعَلَى نَجُومِهِ نَجُومٌ لَا تَحْصِي عَجَائِبَهُ وَلَا تَبْلِي غَرَائِبَهُ فِيهِ مَصَابِيحُ الْهُدَى وَ مَنَارُ الْحِكْمَةِ» (١٦)

رسول الله ﷺ فرموده اند: قرآن را ظاهری است و باطنی: ظاهر آن حکم است و باطن آن علم. ظاهر آن زیبا و دل انگیز است. و باطن آن ژرف و عمیق. آن را نجومی است. و بر نجوم آن نجومی. شگفتی‌های آن از شماره بیرون است و غرائب و عجایب آن کهنه نمی شود. در آن چراغ‌های هدایت و مشعل‌های حکمت است.

همچنین پیامبر اکرم ﷺ فرموده اند: «أعربوا القرآن والتمسوا غرائبه» (۱۷)

پیامبر خدا فرموده اند: «قرآن را درست بخوانید و در جستجوی شگفتی‌های آن باشید.» امام علی بن الحسین (علیه السلام) برای درک و فهم شگفتی‌های قرآن این دعای درس آموز را بیان فرموده اند:

«اللهم صلّ على محمد واجعل القرآن ... حتى توصل الي قلوبنا فهم عجائبه» (۱۸)

قرآن بهار انس با خدا:

خداوند عزیز فرموده اند ﴿ولو انزلنا هذا القرآن على جبل لرايته خاشعاً متصدّعاً من خشية الله ...﴾ «اگر این قرآن را بر کوهی نازل می کردیم. آن را می دیدی که از ترس خدا فرو افتاده و شکاف خورده است.» (۱۹)

النبي ﷺ: «القرآن افضل كل شيء دون الله فمن قرأ القرآن فقدوا وقر الله ومن لم يوقر القرآن فقد استخف بحرمه الله» (۲۰)

پیامبر اعظم ﷺ فرموده اند: «قرآن از همه چیز جز خدا برتر است پس هر که قرآن را پاس دارد خدا را پاس داشته است و هر که قرآن را پاس ندارد احترام خدا را سبک شمرده است.»

النبي ﷺ: «ان المومنين اذا قرأ القرآن نظر الله اليه بالرحمة.»

پیامبر اعظم ﷺ: «چون مومن قرآن بخواند خدایه رحمت در او نظر کند.» (۲۱)

پیامبر اعظم ﷺ برای فرهنگ سازی انس با بهاری ترین بهاری یعنی قرآن فرموده اند:

* «حاملان قرآن پوشیده در رحمت خدایند و نور خدای عزوجل جامه ایشان است.» (۲۲)

- * «ای حاملان قرآن با نگاهداشتن حرمت قرآن خود را محبوب خداسازید که در این صورت شمارادوست خواهد داشت. ومحبوب مردمانتان خواهد ساخت» (۳۳)
- * «بزرگان امت من حاملان قرآن و شب زنده داران هستند» (۲۴)
- * «شایسته ترین فرد، برای خضوع و خشوع در برابر خدادر آشکار و نهان حامل قرآن است» (۳۰)
- * «خواننده آیه ای از کتاب خدا بهتر است از آنچه زیر عرش است تا پائین ترین جاهای زمین» (۳۶)
- * «از خواننده قرآن بلای آخرت دفع می شود.» (۳۷)
- * «خدای متعال صوت تلاوت کننده قرآن را دوست دارد.» (۲۸)
- * «ای سلمان چون مومن قرآن بخواند خدا درهای رحمت را بر او می گشاید .» (۲۹)
- * «بعد از آموختن علم هیچ چیز را خدا بیشتر از قرائت قرآن دوست نمی دارد» (۳۰)
- * «بهترین شما کسی است که قرآن را فرا گیرد و به دیگران تعلیم دهد» (۳۱)
- * «خانه های خود را به خواندن قرآن روشن کنید چون تلاوت قرآن در خانه زیاد شود خیر آن افزایش می یابد» (۳۲)
- * «در خانه ای که قرآن خوانده شود و از خدای عزوجلّ فراوان یاد گردد ، برکت افزایش می یابد وفرشتگان حضور پیدا می کنند و شیاطین از آن می گریزند و آن خانه به اهل آسمان روشنی می دهد همان گونه که ستارگان آسمان به اهل زمین روشنی می دهند» (۳۳)

پی نوشت ها :

بهارالتوار ۱۷/۹۲ (۲۳)	سوره یوسف ۱۱۱/۱۲	بهارالتوار ۱۸۲/۹۲ (۱)
امالی شیخ صدوق ۲۰۷/ (۲۴)	مکارم الاخلاق / ص ۵۳۰ (۱۳)	سوره اسراء ۸۲/۱۷ (۲)
اصول کافی ۶۰۴/۲ (۲۵)	امالی شیخ طوسی ۳۶۸/۱ (۱۴)	بهارالتوار ۱۸۲/۹۲ (۳)
جامع الاخبار ۴۸-۴۶ (۲۶)	سوره رعد ۳۱/۱۳ (۱۵)	بهارالتوار ۳۱/۹۲ (۴)
بهارالتوار ۱۹/۹۲ (۲۷)	اصول کافی ۵۹۹/۲ (۱۶)	سوره مزمل ۲۰/۷۳ (۵)
مستدرک الوسائل ۳۵۱/۲ (۲۸)	بهارالتوار ۱۰۶/۹۲ (۱۷)	وسائل الشیعه ۸۳۹/۴ (۶)
بهارالتوار ۸۱/۹۲ (۲۹)	صحیفه سجادیه / ۲۶۹ دعای ۴۲ (۱۸)	مجمع البیان ۳۸۲/۱ (۷)
بهارالتوار ۸۱/۹۲ (۳۰)	سوره حشر (۵۹) : ۲۱ (۱۹)	بهارالتوار ۱۸۵/۹۲ (۸)
وسائل الشیعه ۸۲۵/۴ (۳۱)	بهارالتوار ۱۹/۹۲ (۲۰)	سوره اعراف ۲۰۳/۷ (۹)
غده الداعی ۲۶۹-۲۶۸ (۳۲)	بهارالتوار ۱۸/۹۲ (۲۱)	تفسیر عیاشی ۵/۱ (۱۰)
اصول کافی ۶۱۰/۲ (۳۳)	بهارالتوار ۱۷/۹۷ (۲۲)	تفسیر عیاشی ۲/۱ (۱۱)